

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/417/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

99/2019. (IV. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. november 14-én előterjesztett **panaszát** a 2019. április 4-én - Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – N. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. november 10-én történt rendőri intézkedés miatt 2018. november 14-én, postai úton terjesztette elő panaszát a Testülethez.

I.

A panaszos előadta, hogy K. J. r. ftörm. 2018. november 10-én 12 óra 30 perc körüli intézkedésével szemben kíván panasszal élni. K. J. r. ftörm egyedül érkezett a panaszoshoz a jelzett időpontban. A panaszos megkérdezte tőle, hogy kit keres, mire a rendőr azt felelte neki, hogy nem tudja, jó helyen jár-e, panaszost keresi. A panaszos elmondta, hogy ő az. K. J. r. ftörm. közölte a panaszossal, hogy bejelentés érkezett ellen, miszerint fogva tartja Sz. É-t, korlátozza szabadságában és nem viszi orvoshoz. A panaszos ezt megdöbbenve hallgatta. A panaszos előadta, hogy Sz.É. a felesége, 1994. óta élnek együtt, öt gyermekük van, hárman még kiskorúak.

Feleségének 2014-ben agyvérzése volt, majdnem két évet kórházban töltött, azóta is rossz egészségi állapotban van, sok gyógyszert szed, kímélni kell, nem szabad felidegesíteni őt. A panaszos szerint K. J. r. ftörm. be akart menni a lakásukba, de a panaszos azt mondta neki, hogy erre nem jogosult, így nem járhat el. A rendőr azt mondta neki, hogy addig nem megy el, amíg nem engedi be a házba, vagy a feleségét nem viszi ki. A panaszos be akarta zárni a kaput, hogy a rendőr ne tudjon bemenni, de ő betette a lábát a kapun belülré, így a panaszos nem tudott mit csinálni, beteg, rokkant feleségét ki kellett vinnie, a panaszost pedig arrébb küldte a rendőr. K. J. r. ftörm. kérdéseket tett fel a panaszos feleségének, arra vonatkozóan, hogy a panaszos bántja-e, fogva tartja-e és visz-e orvoshoz. A panaszos megjegyzi, hogy a felesége korábban gyakran felcserélte a szavakat (például a nem helyett igennel válaszolt), fordítottan beszélt. A panaszos szerint a rendőr arra számított, hogy a felesége majd ellene mond valamit, és eljárást folytathat majd a rendőrség vele szemben.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) S. Z. r. alezredes kapitányságvezető átirata és K. J. r. ftörm. 2018. november 10-én kelt jelentése az alábbiakat tartalmazza.

K. J. r. ftörm. 2018. november 10-én szolgálatteljesítése során a .. Megyei Tevékenység Irányítási Központ (TIK) ügyeletesének utasítására jelent meg 12 óra 20 perckor T. település D. út ... szám alatt, mivel 11 óra 27 perckor Sz. A. bejelentést tett, hogy a fenti címen nővére, Sz. É. agyvérzést kapott, lebévult, az élettársa, panaszos a gondozója, aki ezen feladatát nem teljesíti, testvérének felfekvései vannak, valamint a gyerekeik elmondták, hogy a férfi rendszeresen megerőszkolja.

K. J. r. ftörm. megjelent a megadott címen. Az ingatlannál a panaszos nyitott ajtót, aki elmondta, hogy élettársával (Sz. É.) és közös gyermekeikkel élnek a lakásban. Ezt követően K. J. r. ftörm. tájékoztatta a panaszost, hogy milyen jellegű bejelentés érkezett, és közölte a rendőri intézkedés okát. A panaszos a tájékoztatáson felháborodott és ellenséges magatartás tanúsított a bejelentés valóságát ellenőrizni kívánó rendőrrel szemben. Kijelentette, hogy az ingatlanba senki nem teheti be a lábát és nem akarta beengedni K. J. r. ftörm-t. K. J. r. ftörm. közölte a panaszossal, hogy segélykérés érkezett személy elleni erőszakos bűncselekményekről, ezért neki meg kell győződnie ennek valós vagy valótlan mivoltáról, ezért a magánlakásba be fog lépni abból a célból, hogy a bejelentés valóságtartalmát a bejelentéssel érintett hölgygel, a panaszos élettársával egyeztesse.

A panaszos a nyitott kiskaput szándékozta becsukni, ezáltal kívánta magát az intézkedés és a bejelentés ellenőrzése alól kivonni, ezért K. J. r. ftörm. lábát a kiskapu ajtaja és a kapupillér közé helyezte és felszólította a panaszost együttműködő magatartás tanúsítására. A panaszos

kijelentette, hogy feleségét az ingatlanból ő kikíséri, a rendőri felszólításnak eleget tesz, de az intézkedést úgy is meg fogja panasolni. Ekkor a panaszos bement az ingatlan ajtajáig, és az ajtóból beszólt a feleségének, hogy jöjjön ki, aki saját erejéből mankóval, párja kíséretében ment ki az ingatlan kiskapujához. Igazoltatását követően megállapítást nyert, hogy a hölgy, Sz. É. megegyezik a bejelentésben szereplő személlyel. K. J. r. ftörm. a panaszos élettársát külön meghallgatva tájékoztatta a bejelentés tartalmáról és szóban nyilatkoztatta, hogy van-e bármilyen panasz, érte-e őt bármilyen bántalmazás, van-e bármilyen sérelme. Sz. É. a kérdésekre elmondta, hogy neki semmilyen panasz nincs, őt senki nem bántalmazta. Ismételt kérdések után sem említett bántódást vagy más sérelmet. Szemmel látható sérülése nem volt, bántalmazásra utaló körülményeket K. J. r. ftörm. nem észlelt.

Sz. É. kérdésre elmondta, hogy a panaszos az élettársa, aki gondozza és rendszeresen viszi orvoshoz is. A kommunikáció nehézkes és alig érthető volt, mellyel kapcsolatban Sz. É. elmondta, hogy agyvérzése volt, ezért beszéde nehezen érthető. Ezt a panaszos is megerősítette és elmondta, hogy felesége évekkal ezelőtt agyvérzést kapott és azóta félig le van bénulva, beszéde nehézkes.

K. J. r. ftörm. jelentése szerint a panaszos az intézkedés során folyamatosan azt hangoztatta, hogy véleménye szerint a rendőri intézkedés jogtalan és túlzó, mert a rendőrségnek ahhoz semmi köze, hogy ő és a családja milyen körülmények között él. K. J. r. ftörm. ezért többször is tájékoztatta a panaszost, hogy bejelentés alapján, az abban foglaltak ellenőrzése céljából jelent meg, ezért is kellett a feleségével személyesen beszélnie és felvenni vele a kapcsolatot. K. J. r. ftörm. újból felhívta a panaszos figyelmét, hogy a magánlakásba történő belépésre felhatalmazása van a Rendőrségi törvény alapján.

A többszöri tájékoztatás ellenére a panaszos az intézkedő rendőrrel közölte, hogy úgyis panasszal fog élni, mert szerinte jogtalan az intézkedés és „szereltetett ő már le rendőrt”, tisztában van a jogaival. K. J. r. ftörm. a panaszost tájékoztatta a panasztételi lehetőségeiről, a panaszos pedig közölte, hogy a főügyészségen fog panaszt tenni. Az intézkedést befejezve K. J. r. ftörm. a bejelentésben szereplő bántalmazásra, gondozás elmulasztására, erőszakos cselekményre utaló körülményeket nem észlelt, nem állapított meg. Ezt szóban jelentette a TIK ügyeletesének, majd elhagyta a helyszínt.

2) A jelentés szerint panaszostól az intézkedő rendőr felvilágosítást kért a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 32. §-a alapján.

3) Az iratok szerint az intézkedés jogalapja az Rtv. 39.§ a) b) c) pontjai voltak, az intézkedés célja pedig a segélyhívás helyszínen történő ellenőrzése, amennyiben bűncselekményre utaló körülmény merül fel annak megakadályozása, vagy megszakítása, illetve az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása.

4) A kapitányságvezető átiratában tájékoztatta a Testületet arról, hogy mivel a bejelentés tartalma alapján bűncselekmény gyanúja merült fel, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 197. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel elkövetett szexuális

erőszak büntették gyanúja miatt büntetőeljárás indult. Mivel nem volt megállapítható bűncselekmény, a feljelentés elutasításra került.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének VI. cikkében foglalt, a magán- és családi élet, otthon tiszteletben tartásához való jogát, a XIII. cikkében tulajdonhoz való alapvető jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-a intézkedés alá.

A rendőrségi tájékoztatás szerint 2018. november 10-én 11 óra 27 perckor Sz. A. bejelentést tett, miszerint nővére, Sz. É. agyvérzést kapott, lebénult, a panaszos a gondozója, aki ezen feladatát nem teljesíti, nővérének felfekvései vannak, valamint a gyerekeik elmondták, hogy a panaszos rendszeresen megerőszakolja élettársát. K. J. r. ftörm. a TIK küldése alapján ezért 12 óra 20 perckor megjelent a panaszos címén.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a rendőrségre tett telefonos bejelentés volt az

intézkedés indoka. Mivel a bejelentés alapján felmerült a jogsértés elkövetésének gyanúja, a rendőrségnek jogszabályi kötelezettsége volt, hogy a történetek tisztázása érdekében a helyszínen megjelenjen.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, a rendőr kellő jogalap birtokában járt el és vont a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszos is elismeri beadványában és a rendőrségi jelentés is azt tartalmazza, hogy a panaszos az intézkedés és a bejelentés ellenőrzésének lehetőségét meg akarta akadályozni, a nyitott kiskaput be akarta csukni, ezért K. J. r. ftörm. lábát a kiskapu ajtaja és a kapupillér közé helyezte és felszólította a panaszost együttműködő magatartás tanúsítására, aki ennek eleget is tett, de úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés jogszerűtlen és a rendőrnek nincs joga belépni az ingatlana területére.

A rendőri intézkedés célja a segélyhívás tartalmának helyszínen történő ellenőrzése, amennyiben bűncselekményre utaló körülmény merül fel, annak megakadályozása, vagy megszakítása, illetve az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása volt, így ennek érdekében a panaszos lakásában, illetve az ahhoz tartozó bekerített helyen fogatosították. Ezzel kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során [...] a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. X. Fejezetében, az értelmező rendelkezések között található a magánlakás fogalma. A 97. § (1) bekezdés c) pontja szerint magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület.

Az Rtv. 39. §-a rendelkezik a magánlakásban intézkedésről. Eszerint – az Rtv.-ben felsorolt kivételektől eltekintve – a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be. Az Rtv. 39. §-ában foglalt kivételek között szerepelnek a következő esetek:

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében; [...]

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapította, hogy a helyszínen megjelenő rendőr számra az Rtv. 39. § a) b) és c) pontjában foglaltak megfelelő felhatalmazást biztosítottak arra, hogy a magánlakásba belépjen és ellenőrizze a segélyhívásban

megnevezett személy állapotát, nyilatkoztassa arról, hogy bántalmazták-e, mivel bűncselekményről érkezett bejelentés.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőr segélyhívás alapján jelent meg a helyszínen, mivel személy elleni erőszakos bűncselekményről érkezett bejelentés, szükséges volt a bejelentéssel érintett személy állapotának ellenőrzése, így a magánlakásba történő belépésre az Rtv. 39. §-a felhatalmazta a rendőrséget. Ezek alapján nem sérült a panaszosnak az otthon tiszteletben tartásához illetve tulajdonhoz fűződő alapvető joga.

3) A panaszos döbbenet hallgatta az intézkedő tájékoztatását a bejelentés tartalmáról. Sérelem, hogy családi körülményeikkel kapcsolatban az intézkedő rendőr kérdéseket intézett hozzá és beteg feleségéhez.

A rendőrségi jelentés szerint a panaszos folyamatosan hangoztatta, hogy a rendőri intézkedés jogtalan és túlzó, mert a rendőrségnek nincs köze hozzá, hogy ő és a családja milyen körülmények között él. K. J. r. ftörm. többször is tájékoztatta a panaszost arról, hogy bejelentés alapján, az abban foglaltak ellenőrzése céljából jelent meg, ezért is kell a feleségével személyesen beszélnie és felvennie vele a kapcsolatot.

Az Rtv. 32. §-a szerint a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A Testület véleménye szerint az intézkedő rendőr törvényben foglalt kötelezettségének tett eleget azzal, hogy a helyszínen meggyőződött a bejelentést tartalmáról, ennek érdekében pedig feltétlen szükséges volt a panaszoshoz és a bejelentésben szereplő – a bejelentés tartalma szerint bántalmazott - személyhez kérdéseket intézni.

A Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához fűződő alapvető joga azáltal, hogy a rendőr kérdéseket intézett hozzá.

IV.

A Testület a rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy a telefonos bejelentés következtében a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, kellő jogalap birtokában vonták intézkedés alá a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga. Nem sérült a panaszosnak az otthon tiszteletben tartásához illetve tulajdonhoz fűződő alapvető joga a Testület szerint, ugyanis a rendőrség megfelelő jogalap birtokában lépett be a magánlakásába. A Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához fűződő alapvető joga azáltal, hogy a rendőr kérdéseket intézett hozzá, ugyanis a tényállás tisztázása érdekében kötelessége meggyőződni a bejelentés tartalmáról, ennek érdekében pedig jogosult bárkihez kérdést intézni.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület